

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre . . . . . 8 korona.
 Félévre . . . . . 4 korona.
 Negyedévre . . . . . 2 korona.
 Egyes szám ára 16 fillér.
 Megjelenik minden vasárnap reggel.

FŐSZERKESZTŐ
 Dr. GAAL ENDRE.
 SZERKESZTŐ
 JÓZSA GÉZA.

SZERKESZTŐSÉG:
 Dr. Gaal Endre lakása, Csikszereda (Mikó-utca)
 KIADÓHIVATAL:
 Szentkalotnai Cseh István fogalmazó, Csikszereda (Munkácsbirt. hivatal).
 Hirdetési díjak előre fizetendők.
 Kéziratok nem adatnak vissza.

Az etikett.

Az egész osztrák-magyar monarchiát alapjaiban megrendítette a serajevo merénylet és mint ilyen megrendülések mindig, ez a merénylet is felszínre vetett néhány olyan momentumot, amelyekből ennek a szerencsétlen kettős monarchiának sok bajára, e bajok okaira vonhatunk következtetéseket.

A legszomorúbb, legelkesítőbb a merénylet következményei, illetve a merényletet kísérő körülmények közül feltehetően az udvari spajnyol etikett mindenként legázoló uralkodása és előtérbe tolódása volt.

Ez az etikett még soha sem látszott ennyire mindennekeftől állónak, ennyire mindenben, szíveken, lelkeken uralkodónak, mint ebben az esetben, mikor azok, akikre alkalmazták, lelkükben gondolkodásukban, életükben és halálukban egyaránt egész különleges emberek voltak.

De ma két héttel a merénylet után már szinte lezárhatók a tragédia aktáit. Lezárhatók, igen, ha az etikettnak ez a különös, hihetetlen és mondjuk meg, kissé felháborító uralma nem vetne fényt e monarchia népeinek minden bajára. De fényt vet, még pedig nagyon szomorú fényt és e fényben meglátjuk ami sok bajunk egyik nagyon nagy, nagyon végzetes okát.

Az etikett, a forma ez uralkodik az egész társadalmon, mindnyájunkon. Mindenütt formához ragaszkodunk, egész életünk a formákkal való harcból, küzdelemből és viaskodásból áll. Ezek a formák -- a különböző társadalmi osztályok formái, akadályozzák meg, hogy bármilyen eszme, bármilyen terv valóban megvalósulási nyerjen. Minden akció beleakad valami formába; valami szabályba, amely azután huzza le a mélybe, a megvalósulhatatlanság mélyébe.

Osztálytagozódásunk sem egyéb, mint a formák következménye, amelyekhez a legtöbb ember oly szigorúan ragaszkodik.

Igen sok helyen a polgárság erősen demokratikus befolyása alatt a formák uralma már hanyatlóban van, de itt a vidéken még in floribus van a formák hatalma.

Azt hisszük, nem is kell erről bővebben beszélnünk. Mindenki tudja, hogy egy-egy bál vagy bankett megrendezése, egy jótékony estély előadás vagy estély beállítása milyen nehéz, mert vagy az egyik főembernek, vagy a másik uri-

asszonyának van valami kifogása valami ellen. Formák és etikett, ezen a kettőn alapul ami egész társadalmi berendezkedésünk, ahelyett, hogy őszinte egyetértésen és fenséges érzéseken alapulna társadalmi rendszerünk.

Ezért nem vagyunk erősek, ezért nem tudunk egységes, határozott állást foglalni semmiféle kérdésben és — valljuk meg — ezért is gyenge ami egész monarchiánk.

Etiketten egy államot felépíteni nem lehet. Az etikett külső váz és nem lehet belső tartalom. — Abba a vázba, amelylyel a monarchiát az etikett és a formák körülveszik, komoly és igazi belső tartalmat kell tölteni.

Az etikettnak az a különös szereplése, amely a trónörökös pár bécsi temetésén megnyilvánult, talán gondolkodóba ejti azokat, akiknek mindene az etikett és talán változást fog előidézni a kettős monarchia társadalmi életében.

— Törvényhatósági közgyűlés.

Vármegyei törvényhatósága folyó hó 21-én rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlésnek egyetlen tárgya a Ferencz Ferdinánd trónörökös és nejenék meggyilkolása alkalmából teendő részvénytájékoztató. A vármegye főispánja a következő meghívót bocsátotta ki.

Sz. 970—1914. ai.

MEGHÍVÓ.

A folyó évi június hó 28 án gyilkos merénylet folytán Szerajevóban elhunyt Ő Császári és királyi Fensége Ferencz Ferdinánd főherceg trónörökös urnak és fenséges hitvese Hohenberg Zsófia hercegnő emlékének megörökítése, valamint a legmagasabb trónt és a magyar nemzetet ért súlyos csapás felett érzett hazafias fájdalomnak kifejezése, a Királyi Öfelségéhez részvétfelirat felterjesztése végett folyó évi július hó 21 ik napjának délelőtt 10 órájára a vármegyei székház nagytermében rendkívüli közgyűlést hívok egybe, a melyre a törvényhatósági bizottsági tag urat hazafias üdvözléssel meghívom.

Kelt Csikszeredán, 1914. július 6-án.

Gyalókey Sándor,
 főispán.

— Dr. Nagy László gyergyótölgyesi járásorvosról írták a lapok, hogy a koronás ezüstéremkereszt kitüntetéssel a melyet saját életének kockáztatásával emberélet megmentéseért a király-

tól kapott, visszautasította. — A mint értesülünk ez a hír nem felel meg a valóságnak. Dr. Nagy László a kitüntetéssel nem utasította vissza, sőt ilyenre soha sem is gondolt. Valóban indokolatlan és hihetetlennek is tűnt fel ez a híresztelés azok előtt akik dr. Nagy Lászlót ismerik. Hisz a királyi kitüntetésben nem a kereszt, avagy az ordo nagysága a fődolog, hanem maga a kitüntetés ténye. Mert az, hogy milyen ordot kap valaki, szabályokon, sablonokon alapul, a melyek nagyon régen valamikor megirattak, s a melyen ma változtatni nem lehet, és bizonyára nem is akarnak, a kintüntetésben megbecsülni való és a lényeg a királyi kegy, a mely egyformán van benne a legegyszerűbb bronzéremben és Szent-István rend nagykeresztjében.

A képviselőválasztók összeírása.

A központi választmány ülése.

A vármegye központi választmányja hétfőn délelőtt Fejér Sándor alispán elnöke mellett ülést tartott, melyen a megjelent tagok, valamint a kiküldött összeíró-küldöttségi elnökök az esküt letették.

Az ülés legfontosabb tárgya az egyes szavazókörök szerint a képviselőválasztók összeírására, illetve az országgyűlési képviselőválasztók 1915. évi állandó névjegyzékének összeállítására szükséges összeíró-küldöttségek megalakítása és kiküldése volt. A belügyminiszter módosító rendelete szerint a vármegye négy választókerületében az eredeti 27 szavazókör helyett 19 alakítottat, melyeknek beosztása lapunk más helyén olvasható.

Az egyes szavazókörök szerint az összeíró-küldöttségek a központi választmány által a következőképpen küldettek ki:

A csikszentgyörgyi szavazókörbe (Csikszentgyörgy, Bankfalva, Menasz) elnöknek dr. Elthes Gyula, helyettesnek Veress Dénes, póttagnak dr. Csizser Miklós. Minden községben a bizottságok hivatalból tagjai az illető községi jegyzők.

A csikszentmártoni szavazókörbe (Csikszentmárton, Csekefalva, Kozmás, Lázárfalva) elnöknek Csizsér Imre, helyettesnek dr. Ady Endre, póttagnak Csizsér Károly.

A csikszentsimoni szavazókörbe (Csikszentsimon, Csátószeg, Verebes, Tusnád) elnöknek dr. Elthes Zoltán, helyettesnek Kovács Gyergely, póttagnak Virág Mihály.

A kászonaltői szavazókörbe (Kászonaltiz, Feltiz, Impér, Uffalu és Jakabfalva) elnöknek Bartalis Agoston, helyettesnek Erlös Béla, póttagnak Mészáros József.

A csikrákosi szavazókörbe (Csikrákos, Gőröcsfalva, Vacsárcsi, Madéfalva, Csicso) elnöknek Lázár Miklós, helyettesnek Kovács Simon, póttagnak Mánya Kristóf.

A csikszeredai szavazókörbe (Csikszereda, Mindszent, Szentlélek, Csiktaploca, Zsögöd

elnöknek dr. Ujfalusi Jenő, helyettesnek dr. Kovács Gábor, pötagának Kovács Árpád.

A csikszentkirályi szavazókörbe (Csikszentimre, Csikszentkirály) elnöknek T. Nagy Imre, helyettesnek Gábor János, pötagának Angi István.

A szépvízi szavazókörbe (Borszova, Szentmihály, Csikszentmiklós, Gyimesbükk, Gyimesfelsőlök, Gyimesközéplek, Szépvíz) elnöknek dr. Márton László, helyettesnek Minier Lajos, pötagának Teutsch Frigyes.

A várdótfalvi szavazókörbe (Csomortán, Delne, Pálfalva, Csobotfalva, Várdótfalva) elnöknek dr. Nagy Béni, helyettesnek Szabó István, pötagának Ambrus Dénes.

A ditrói szavazókörbe (Ditró) elnöknek Zakariás Lukács, helyettesnek dr. Szathmáry István, pötagának Gál Miklós.

A gyergyóalfalui szavazókörbe (Alfalu, Csomafalva) elnöknek dr. Benke Antal, helyettesnek Portik Lajos, pötagának Kiss Antal.

A gyergyóremetei szavazókörbe (Remete) elnöknek dr. Novák Albert, helyettesnek dr. Zakariás Antal, pötagának Zsigmond József.

A gyergyóvárhelyi szavazókörbe (Várhegy, Salamas) elnöknek Józsa Géza, helyettesnek Cseh István, pötagának dr. Gaál Endre.

A szarhégyi szavazókörbe (Szarhegy) elnöknek dr. Szini János, helyettesnek Fejér György, pötagának Oláh Alajos.

A gyergyótölgyesi szavazókörbe (Bélbor, Borszék, Békás, Holló, Tölgyes) elnöknek Veress Lajos, helyettesnek Puskás Imre, pötagának Köllő János.

A csikszentdomokosi szavazókörbe (Csikszentdomokos, Szenttamás) elnöknek dr. Sándor Gyula, helyettesnek Karda Mihály, pötagának Ágoston József.

A gyergyószentmiklósi szavazókörbe (Gyergyószentmiklós) elnöknek Orel Dezső, helyettesnek dr. Miklósi Viktor, pötagának Ferenczy István.

A gyergyóújfalvi szavazókörbe (Gyergyóújfalu, Kilyénfalva, Tekerőpaták, Vasláb) elnöknek Wellman Géza, helyettesnek Pál Lajos, pötagának Nagy Albert.

A karczfalvi szavazókörbe (Dánfalva, Jenőfalva, Madaras, Karczfalva) elnöknek Kovács János, helyettesnek Mihály Lajos, pötagának Hankó Antal.

A küldöttségek az előmunkálatokat már július 10-én megkezdik és az ideiglenes névjegyzékeknek a helyszínen leendő összeállítására hirdetményeket bocsájtanak ki és határidőket tűznek ki.

Az ideiglenes névjegyzékek aközponti választmányhoz augusztus 10-ig terjesztendők be.

Az összeíró-küldöttségek munkálatait min denkének figyelmebe ajánljuk, nehogy valaki jogától elesse.

Zászlóavatás.

A dal- és zeneyegegyület zászlóavatása, a község nagy érdeklődése mellett f. hó 5-én folyt le. Miként előző számunkban megírtuk, a diszfelvonulások elmaradtak, ugyszintén az esti hangverseny és tánc is.

A trónörökös halála okozta gyász-és édesanya betegsége miatt távolmaradt főpásztor megbízásából, a zászlót Soóthy Gyula székes-egyházi kanonok, Kassai Lajos főgimn. igazgató, Eröss József kézdívasárhelyi főgimn. tanár, szentszéki tanácsosok és Berndhard Zsigmond S. I., a Magyar Kultúra főszerkesztőjének assistenciájával szentelte fel. Ezt megelőzőleg a zászló jelentőségét szép beszédben méltatta s a főpásztor üdvözlését tolmácsolta. Mise alatt a dalárda sikerült éni és zeneszámokat adott elő, melyek az ünnep fényét és szépségét nagyban emelték.

Az egyházi szertartás után, Fejér Sándorné zászlóanya, követve a koszorúsleányok díszes sorát, dr. Ujfalusi elnök oldalán, a feldiszi-ított tornacsarnokba vonult s a pódiumon foglalt helyet. Ugyanott helyezkedtek el a koszorús leányok, vőfélyek és a küldöttségek is. A földszint első sorait a védnökök töltötték be, míg tovább a díszes község nagy tömege következett. Az elhelyezkedés után, dr. Ujfalusi Jenő elnök, eszmékben gazdag, szép megnyitót mondott, melynek különösen az a része keltett figyelmet, hol Ferenc kir. herceg tragikus haláláról emlékezett meg, a gyászal indokolván az ünnep programjának megcsontítását.

A megnyitót után a dalárda Erkel F. Himnuszát énekelte el, mi után Fejér Sándorné P. Mikó Ilona és Gyalóczy Sándorné nevében is remek szalagot tűzött a zászlóra, Kovács Mariska pedig a koszorús leányok nevében babékoszorúval díszítette fel. A zászlóanyák szögeinek Fejér Sándorné által történt beverése után, a dalárda „Goll J. hatalmas” üdvözlőjével köszöntötte a zászlóanyákat, mire pár meleg szó kíséretében megtörtént a zászló ünnepélyes átadása. Dr. Ujfalusi Jenő elnök lelkes szavakkal vette át a gyönyörű zászlót, fogadalmat téve, hogy azt a dal- és zeneyegegyület soha cserben nem hagyja. Erre a dalárda

jeligéjének háromszoros éneklésével köszöntötte zászlóját, mely megható jelenetet a község hatalmas tapsa követett.

A szöveg folytatásának beverésére került a sor. Közvetlen kiküldöttök, illetve megbízottak utján képviseltették magukat és szöveget ütöttek: a Magyar Dolosszövetség, Emke, Budai Dalárda, Szegedi Dalárda, Győri Ének-és Zeneyegegyület, Brassói Magyar Dalárda, Székelyudvarhelyi Székely Dalegyület, Fagarasi Magyar Dalárda, Nagyszabenyi Dal-és Műkedvelő Társulat, Kolozsvári Iparegegyület, Kolozsvári Műv. Összhang, Nagykárolyi Dalegyület, Aradcsanádi Szárnyaskerek, Igli Dalárda, Gyergyószentmiklós Kereskedők köre, Szépvízi Szentháromság Legényegylet, Csiksomlyói Nőegylet, az összes csikszereadi egyesületek és intézetek. A notabilitások és egyletek szögei után következtek a védnökök szögei, majd az egyeseké. Szébbnél szebb, hazafias színtől duzzadó jelikek hallhattunk, melyek mind az a jöleső érzést keltették bennünk, hogy ez a föld a miénk s ott senki másnak helye nincs!

A közigyülés alatt a dalárda több népdalt énekelte; az egész ünnepet Egressy Szózatával zárta be. Dáiban Jakab Ödön kerthelyiségében az idegen vendégekre való tekintettel, zementes közebed volt. Dr. Ujfalusi elnök üdvözölte a vendégeket, majd dr. Pál Árpád Udvarhelyvármegye főjegyzője mondott eszmékben gazdag szép beszédet, végül pedig Zsigmond Ferenc kolozsvári karnagy szólt.

Bár az országos gyász megzavarta a magyar dalt eme szép ünnepe, mégis imponálóan nyilvánult meg a lelkesedés és a magyar dal-kultúrához való ragaszkodás. Főispánunkat és a főispánnt furdókúrájuk akadályozták a személyes megjelenésben, de meleghangú levelet intéztek az egyesülethez, kívárvá annak a legszébb sikereket. Mikó Bálint és P. Mikó Ilona, kik Pesten időznek, táviratban üdvözölték a dalárdat és színtén képviselőket kértek fel.

KÖZGAZDASÁG.

Nemzeti létünk pillérei.

Ez a nemzet ma megélhetésében, anyagi fennmaradásában, fejlődésében csak földművelésre számíthat. A törvényhozás egészen hiába gyártotta az ipari, kereskedelmi kódexeket,

A „SZÉKELYSÉG” TÁRCÁJA.

Híres riporterek.

Az új sajtótörvény életbeléptetése után talán nem lesz érdektelen, ha elmondunk néhány híres riportert-stíktit régi emberek régi dolgáról.

A nyolcvanas évek végén, amikor Szapáry Gyula gróf volt a miniszterelnök, egyik budapesti lap nagyon megtámadta őt, mert valami nagy szerencsétlenség részleteiről német szöveg távirati jelentést küldött a felségnek.

A lap szövegrint közölte is a táviratot, tehát le sem lehetett tagadni.

Természetesen ez állásába került az akkor szolgálatot teljesítő távirótíróznak, noha teljesen ártatlan volt a dologban. A miniszterelnökségről sem történt árulás, szóval érthetetlen volt a dolog. Pedig az egészen csak annyi történt, hogy Gyórfy József, akkortájt híres riportert valamit táviratot adott fel a főpostán, soká kellett várni, miközben unatkozva nézegetett körül. A rácson belül egy kosárkában az ismert rózsaszínű állami táviratblanckettát vette észre, puszta kíváncsiságból elől-vesta és így tudta meg, hogy Szapáry mit táviratozott a királynak.

Valamikor régen minden miniszteriumban akadt olyan kezelőhivatalnok, aki fontos titkokat adott el újságoknak. Az emberek maguk sem tudták, hogy valamelyik akta milyen fon-

tos, csak akkor látták, amikor az újság kirukolt vele. Történt egyszer, hogy Horváth Gyulához, a Magyar Hirlap főszerkesztőjéhez beállított egy fiatal ember.

— Hoztam valamit.

— Vigye Fenýő Sándorhoz.

Fenyő átvette az írást, majd azt mondta:

— Három nap múlva jöjjön a honoráriumért. Tényleg három nap múlva megjelenik az idegen. Fenyő ideges lesz.

— Bocsánat, sok volt a dolgom, három nap múlva kérem.

Ez is elmúlt. Egyszer aztán Fenyő előkotorászta valahonnan az írást és rájegyezte: Irjanak róla 15 sort, és odaküldte Kálnoky íróasztalához.

Kálnoky eljvassa és utánaazalad Fenyőnek:

— Elolvastad ezt a micsodát?

— Nem én?

— Pedig ez aztán a szenzáció!

És három oldalas cikk lett az írásból. A fiatalember ugyanis Kochmeister Frigyes főrendiházi tag beadványát hozta el, amit a kabinet-irodához nyújtott be a főváros utján a Gyapjucikk német színház további fenntartása érdekében. Enek a közlése nyomán támadt az a nagy botrány, utcai tüntetés, utcai harc és interpelláció, ami a főváros lakosságát hetekig izgalomban tartotta.

Hasonló véletlenséggel jutott a Magyarországi című lap is egy olyan ügyhöz, ami az egész kontinens sajtójában visszhangra talált. A mócsai emberkinzó csendőroket már vád alá

is helyezte a komáromi törvényszék, sőt a fő-tárgyalás napja is ki volt tűzve és a sajtóban egy szó sem volt róla. Valaki aztán hozzájutott a vádhatározat egy litografált példányához, avval feljött Budapestre, hogy valamelyik lapnak adjalja.

Késő éjszaka érkezett haza a szegény ember, egyenesen a Budapesti Hirlaphoz fordult, ahol egy fiatal újságíró tartott inspekiót.

— Jöjjen el holnap este, majd akkor beszélünk a dologról.

Nem várhatok holnapig, mert nincs miből élni — felelte jámborban.

Másnap reggel aztán a Magyarország vette meg a dolgot, amiből világszenzáció lett.

A budapesti államrendőrség szervezőesokor féltékenyen őrizték a kinevezéseket még a legutolsó pillanatokban is. Már pedig mit ér az újságírónak az olyan hír, ami a többi lapnak is megvan?

Barna Izidor, a nemrég elhunyt híres és ötletes riportert megtudott annyit, hogy a kinevezettek teljes névsora másnap jelenik meg a hivatalos lapban. Elment hát az allamnyomdába, ahol volt néhány ismerős, akikkel beszébe egyeztetett. Természetesen nem említette azt, hogy miért jött, hanem annál élénkebben járt körül a szeme, kereste a kiszédt betűhasásokat. Meg is találta.

Akkor aztán olyan témába kezdett, amin tüzeesebben lehetett vitatkozni és közelebb vonult a keresett hasábhöz.

hiába bástyázta körül az ipart és kereskedelmet szabadalmakkal, látta el mind a kettőt milliommós segítségekkel, üvegárai növények maradtak az annyira ápoltak. És ha a törvényhozás, a kormány mostoha is volt mindenkori a mezőgazdasághoz, a nemzeti termelésnek mégis csak ez az egyetlen egy ága, a mely tartja a többit.

Igaz, hogy maga a mezőgazdaság is ezer sebből vérzik. Az állam a pénzügyi helyzetre való hivatkozással évről-évre mostohább lesz a mezőgazdasághoz, megszületnek a jelszavak, melyek között van helyes is, a mint helyes a többtermelés jelszava, de miniszterek mennek, miniszterek jönnek, a pénz elfolyik másra s arra már nem jut érő a költségvetésekben, hogy ezeknek a költségekkel megvalósítható, a távolabbi jövőben anyagi gyarapodást biztosító jelszavaknak a fedezete megadásék.

Nálunk kétszeres figyelemmel kellene lenni a mezőgazdaságra, de fájdalom, immár csak a legelkerülhetlenebb segítség kezd rendelkezésre állani. A törvényhozáshoz az ipar és a kereskedelem mindig közelebb áll, mint a mezőgazdaság. A hajótársaságok százmilliói tüntető barátsággal vezetnek fel a javaslatokban, még tüntetőbb jóakarattal szavaztatnak meg a bizottságokban és az országos ülésekben. Egyegy anyagi megterheléssel járó javaslat, a mely a mezőgazdaság és így a legszelebb országos érdeket volna hivatva előmozdítani, már a tárca-miniszteriumban szörnyű kínok között születik meg. A kötött kéz teljes bénaóságát érzi a miniszter, a kinek dolga még nehezebb lesz, ha kollegájával a pénzügyminiszterrel kell tárgyalnia az anyagi fedezetről, mert a magyar kincstár első lordja ellentálló képességét rendszeren a földmívelésügyi miniszterrel szemben érvényesíti, lévén az teljesen hatástalan a katonai, a merkantil és egyéb követelésekkel szemben.

Hogy a magyar mezőgazdaság az utóbbi évek alatt mégis tudott emelkedni az csakis a vámvédettség köszönhető, a minek most következik a kritikus idők, mikor küszöbön állanak az 1917-ben lejáró vámszerződés megújítására vonatkozó tárgyalások.

— En ennek a felfogásnak sohasem leszek híve! — kiáltotta erősen gesztikulálva, miközben széles tenyerével rácsapott a befestékelt betűkre.

De mert az egész névsor nem fért el az egyik tenyerén éppen kapóra érkezett valamely békülékeny hang.

— Ez már aztán helyes! — szólta Barna Dóri és másik tenyerét rávágta a folytatásra.

Nyomban ezután sietett be a szerkesztőségbe, és lediktálta tenyeréből az államrendőrség összes tisztviselőinek nvsorát.

Ezt a fitikát egyébként néhány év előtt Barna Dóri után szabadon elkövette egy német újságíró kisasszony is, aki addig settenkedett a csinos nyomdavezető körül, míg belesapthatta tenyerét az őt érdeklő szedésbe. A nyomdavezető azonban észrevette a dolgot és légyottot kért a ravasz kis hölgytől.

— Tehát biztosan várom holnap — mondta szendén mosolygva, elmenőben a leány.

— Ott leszek — felelt a nyomdász, azonban kényes ember vagyok és szeretném, ha a kisasszony már most megmosná a kezét, mert addig el sem eresztém.

Az emlékeztetés pápai királygyakorlatok alkalmával jó néhány évtizeddel ezelőtt Barna Izidor, akkor az Egyetértés riportere, elment Pápaihoz, a kabinetiroda akkori főnökéhez:

— A félhivatalos könyomatás csak általánosságokat és külsőségeket ad a gyakorlatról, nekem pedig bővebb részletek kellenek. Kérem, legyen kegyes adja ide a teljes dispositiót.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Reszvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzsdéforgalomról és pénzpiaci helyzetéről.

Budapest, 1914. július 2.

A hosszú idő óta tartó lanyha tőzsde irányzat a legutóbbi napokban még kiéleződött. A gyászos kimenetelű szerajevói merényletnek eleinte ugyan nem tulajdonították tőzsdéi körökben nagyobb fontosságot, később azonban, mikor mindinkább bebizonyult az a tény, hogy a trónörökösár jól szervezett politikai összeesküvés áldozata, melyet Szerbiából szítottak, az ebből kifolyólag várható politikai következmények a tőzsde hangulatát is nyugtalanították, úgy, hogy az egész vonalon előadások történtek, ami az utóbbi időben tapasztalható csekély felvételképesség mellett csak nagyobb árvesztések mellett volt lehetséges.

A lanyha irányzat az összes értékekre kiterjedt és sem a vezető bankpapirok, sem egyéb vezető papírjaink sem képeztek az alól kivételt. Legnagyobb árvesztéseket szenvedtek különösen a Közüti, továbbá a Rimamurányi részvények, bankpapirok közül a Magyar hitel és Jelzálogbank részvények. Ipari papirokban kevés forgalom fejlődött ki, kiemelendő a Salgótarjáni, Ganz-Danubius, Magyar rugyantaárugyári és Temesvári szesz részvények nagyobb árfolyamcsökkenése.

A pénzpiaci helyzete változatlanul kedvező. Berlinben az utolsó után a magánkamatláb ismét csökkent, csak a devizárfolyamok alakulása nem kielégítő.

Bankbukások.

A gyors egymásutánban, de egyúttal szomorú láncolatban egymást követő események mintha teljesen igazolni akarnák azokat a kijelentéseket, amelyeket Teleszky pénzügyminiszter a képviselőház május 6-iki ülésében tett a takarékbetétek biztonságáról és a takarékpénztári üzlet reformjáról. Azóta a fővárosban két kerületi pénztár omlott össze és amint annyiszor, most is kiderült, hogy nem visszafélések tüntették el a betevők keservesen megtakarított pénzeit, hanem, amint a pénzügyminiszter nyilatkozott beszédében, az a hiba, hogy nálunk a kisebb intézetek, főleg a vidékiek túlnyomó részben olyan üzletágakkal foglalkoznak, amelyek a betéti üzlet természetével össze nem egyeztethetők.

Nem szükséges annak bővebb bizonyítása, hogy a betevők pénzének elvesztése igen

Pápanyak sok dolga volt, nem ért rá maga kikeresni, felkapott egy csomó lesz:

— Tessék, ezek között lesz.

Amint az írásban kéréselt Barna, egy táviratra bukkant, mely Szentpétervárról jött. Nem gondolkodott sokat, zsebvágta, elvégezte a dolgát, majd a szállodájában bezárkózott és elolvasta a táviratot. Majd elhült, amikor látta, hogy az orosz cár kélte a mi királyunknak hármasszövetség ügyében.

Mindenekelőtt lemásolta huzszor. Egyet eldugott az ágyba, egyet a szekrény alá, a tükör mögé, minden elképzelhető helyre, magához is vett belőle egyet, az Egyetértésnek küldött fel belőle kerülő uton, mind arra az esetre, ha őt magát elfogják, mert hogy beszukják az nem baj, de a szenzációnak elveszni nem szabad.

De nem történt semmi baj, másnap elutazott s az eredeti táviratot másnap visszaküldte Pápanyak. A világsajtó pedig az Egyetértésből értesült a szenzációról.

Amikor aztán Pápany hazaérkezett, magához kérte Barnát, aki szorongó szívvel ment fel a kabinetiroda főnökéhez. Bizonyosság kedvéért magával vitte Eötvös Károlyt is, ha mindjárt vedőre lesz szüksége.

Pápany szívesen fogadta Barnát és csak annyit mondott neki:

— Renbden van, nem haragszom de, remélem, senki sem fogja megtudni, hogy ön miképp jutott a sürgönyhöz.

súlyos gazdasági következményeket von maga után, nem is szólva arról, hogy alapján megrendíti a fennálló pénz- és hitelszervezet részére föltétlenül szükséges bizalmat és csökkenti a takarékosági kedvet. A lokális tőzsde vizsgálata alapján sokan azonnal ténkeznek a válasszal, hogy ezek a jelenségek a bankkoncentrációt mozdítják elő és igazolják a kisebb intézetek életképtelenségét. E felfogás szerint csak a nagy fővárosi és vidéki intézeteknek van létjogosultságuk és a jelenlegi esetek is ezt tanúsítják, ugyazólván csak epizódokat jelentenek a fejlődés feltartóztatatlan utjában. Amidőn tavaly egy nagy vidéki bankcég bukott meg, ugyanezzel az elméleti izű fejtegetéssel elcsodálkoztak azon, hogy még a magáncégek is kezelnek jelentékeny betéteket. Azóta kiderült, hogy nemcsak a külföldi államokban, de szomszédunkban, Ausztriában is egy igen nagy magánbankháznál egészen kis összegű betétekből elég tekintélyes mennyiség volt elhelyezve. Pedig Ausztria jól el van látva közösi takarékpénztárakkal, amelyek fennállásuk éveit alatt semmiféle panaszra sem szolgáltattak okot és azért hosszú küzdelem után a bankoknak is megengedték, hogy betéti üzlettel foglalkozhassanak.

HIREK.

— Szabados László szintársulata, a mint nekünk jelentik e hó 1-én feloszlott. Ugy látszik Szabadosnak nem ment jól a saison, s tagjainak két hónapi szabadságot adva, elbocsátotta őket. A jövő évre ennek dacára Szabados László a legjobb vidéki erőkből fogja társulatát megszervezni.

— Anna-bál. A dal- és zenegyűléslet köréből értesülünk, hogy a zászlóavatás alkalmával elmaradt esti programot, az egyesület folyó hó 25-én este fél 8 órakor a Vigadóban adja le. Műsor után a koszorus leányok tiszteletére tánc lesz. Jegyek már most válthatók Merza Rezső divatúró üzletben. Mivel műsoron a kolozsvári orsz. dalverseny számai szerepelnek, az érdekes estét ajánljuk a közönség figyelmébe.

— Doktor juris utriusque. Dr. Sipos Lázár tb. szolgabíró, gyergyószentmiklósi lakos a budapesti kir. magyar tud. egyetemem f. évi június hó 30-án a jogtudományok doktorává avatták.

— Gyászintenzitelt. Tragikus véget ért Ferencz Ferdinand trónörökös és felesége Hohenberg Zsófia O fenségek lelküdvéért f. hó 6-án, hetfőn délelőtt 9 órakor a helybeli plebánia templomban gyászintenzitelt volt, melyet dr. Szekeres József plebános mondott.

— Sándor trónörökös visszautasítása. A lapok megerősítik azt a tényt, hogy Sándor szerb trónörökös, aki a trónörökösár temetésére Bécsbe akart utazni, a bécsi udvarmesteri hivatal visszautasította. A visszautasítás megtörténte után terjedtek el az újabb merényletekről szóló hírek. A kölni lapok szerint Szerbiának Oroszország a hátvéde.

— Uj fősolgabírói járás alakítása Marostorjában. A belügyminiszter 1913. évi december hó 2-án 166,779/1913. sz. alatt kelt rendeletével Maros-Torda vármegyében a mezőbándi szolgabírói kirendeltség megszüntetése mellett, a marosi alsó járáshoz tartozott Mezőbánd nagyközség és Csittszentiván, Malomfalva, Mezőgergenye, Székelyospatak, Székelyuray, Mezőkölpény, Mezőmadaras, Száltelek, Harcó, Mezőpánit, Székelykövesd kisközségekből, továbbá a marosi felső járáshoz tartozott Mezőpágyocsa nagyközség és Bazéd, Kislekencze, Mezőámsónd, Szabéd, Mezőrűcs, Mezőszentmárton, Nagyölyves kisközségekből, Mezőbánd székhellyel, mezőbándi járás elnevezéssel új fősolgabírói járás alakítását engedélyezte. Az új fősolgabírói hivatal működését 1914. évi június hó 15-én megkezdette.

— A megalátalt holttest. A csikszeredai fürdőnél az Olt folyóba fult kocsis tetemet a malom mellett csak a napokban találták meg, hová a megdagadt víz kivetette.

— **A m. kir. Technológiai Iparmúzeum részéről** az 1913—14. évben tartott székességi főtérrel és vidéki ipari továbbképző tanfolyamok hallgatóinak munkáiból az igazgatószék folyó évi június hó 22-től július hó 20-áig az intézet helyiségében kiállítást rendez, melynek megtekintésére az érdekelteket meghívja. A kiállítás megtekinthető hétköznapokon (szombaton kivéve) délelőtt 9—1-gig és délután 3—5 óráig, szombaton délelőtt 9—1-gig, vasárnap és ünnepnapokon délelőtt 9—12-gig.

— **Az új trónörökös előléptetése.** Károly Ferencz József trónörökös születése napján, augusztus hó 17-én ezredessé nevezik ki és szolgálattételre az egyik tüzérezredhez osztják be, hogy ezzel a fegyvernemmel is megismerkedjék. Az új trónörökös nemokára egész udvartartást kap.

— **Kereskedelmi és Iparkamara közlemények.** A kamara közhírré teszi, hogy Varsóban megalakult a keresk. ügynökök egyesülete, amely a megbízható képviselők ajánlására és információk nyújtására kész. Tájékoztató megtekinthető a kamara hivatalában.

— **A Paster Lloyd a szerb sajtó ellen.** A „Paster Lloyd” vezető helyen tiltakozik a szerb sajtónak monarchia-ellenes igazításai, valamint az Omladina június 2. határozata ellen. Végül figyelmezteti a szerb kormányt azon igazgatóra, amelyet a monarchia megnyugtatósára tett, amelynek következményei azonban még nem láthatók.

— **A tartalékosok fegyvergyakorlata.** A nagyszabeni 12. hadtest parancsok által kiadott hadtestparancs szerint a gyalogságnál, tehát a brassói 2. gyalogezrednél is, augusztus 23-tól szeptember 12-ig lesznek a tartalékosok őszi fegyvergyakorlatai. A brassói 34. számú tábori tüzérezredhez szeptember 14-től 20-ig és szeptember 28-tól október 10-ig hívják be a tartalékosokat, illetve póttartalékosokat őszi fegyvergyakorlata.

— **A brassói csendőrkörület köréből.** Kacsó József és Vass István VII. számú csendőrkörületbeli járásmesterek a mezejélt felülvizsgálat alapján az ideiglenes nyugállományba helyezték.

— **A belügyminiszter körrendeletben** tudatja valamennyi törvényhatósággal, hogy kitört vesztésében szenvedőket tilos a Pasteur intézetbe szállítani s az elsőfokú közegészségügyi hatóságok utján olyképpen intézkedjenek az alispánok, hogy a már kitört vesztésében szenvedő személyek tartózkodásuk helyén megfelelően elkülöníttessenek.

— **Az állami facsemetek adományozása.** Az állam által fenntartott erdei facsemetek kertekben az 1914. év őszén és az 1915. év tavaszán az állami szükségleten felül megmaradó facsemetefőnökeket teljesen díjaztalanul ki fogják osztani kopár, vízmosásos vagy futóhomokos területek befásítására. A facsemetekre igényt tarthatnak szegénysorsu kisbirtokosok, akiknek a csemeték 1914. évi július 31-ig, illetőleg a tavaszi ültetésekhez 1914. évi november 14-ig egykoronás bélyeggel ellátott és közvetlenül az illetékes királyi erdőfelügyelőséghez benyújtott folyamodványban kell kérni. A csemeték szétkülés március október és november hónapokban fog megtörténni.

— **Balkán piacok ismertetése.** A m. kir. kereskedelmi Múzeum gyakorlati célokat szolgáló, ismertető füzeteket ad ki a balkán piacokról. Export iránt érdeklődő cégeknek ingyen küldik meg e füzeteket, ha igényüket a kereskedelmi és iparkamaraoh bejelentik.

— **Dülötutak.** A közigazgatási bíróság kimondta, hogy a mezei közös dülöt kötségeihez az a birtokos is tartozik hozzájárulni, akinek bár nincs feltétlen szüksége az utra, de birtokának értékét és használhatóságát az ut kétségtelenül emeli.

— **Betörés.** Julius 6-án nagy szenzációja volt a helybeli adóhivatalnak. Korán reggel a takarító szolgálta észrevette, hogy idegenek jártak a hivatalban, a főkököt felszittették és az irományokat összehányták. Szerezésére a pénzszekrények érintetlenek voltak, sőt úgy

látszik a betörők meg sem próbálkoztak felnyitásával! Ugyanezen tettesek feltörték az adóhivatal határáról levő katonai bódét is, de itt sem találtak értékesebb dolgok t és így csak a talált sulyokat vitték magukkal. A tetteseket nyomozzák, de eddig eredménytelenül. Ugy látszik, hogy az adóhivatalnál újabban nem ismerős egyenek követtek el a betörést, mert a pénzszekrényt ott keresték, ahol régebb állott a pénztár, de esalódtak, mert egy pár hónap óta távolabbi szobában van elhelyezve a pénztár. A betörést valószínűleg a kora esti vagy a késő reggeli órákban követtek el, mert másként érthetetlen, hogy a mindig őrt álló katonas nem észre nem vett észre. A betörés óta nappal is katoná őrzi az állampénztárt.

— **Női hallgatók a kolozsvári egyetemen.** A kolozsvári egyetem rektori hivatala értesíti a gimnáziumi felvételt tett nőket, hogy az egyetemre való felvételüket július hó 31-ig kérelmezhetik a kultuszminiszterhez címzett kérvényben, melyet azonban az egyetem dékáni hivatalba kell beadni. A több mint három elégségest tartalmazó bizonyítványok nem vehetők föl az egyetemre.

MINTASZOBÁINK

Máltalanos felütéseitekenek.

BBUTORAINK

elsőrendű és izlésesek.

ÁRAINK

rendkívül jutányosak

Teljes háloszoba berendezések

már 400 koronáért jó minőségben.

Menyasszonyi kelenyek

óriási választékban.

Számos elismerő levél.

SZÉKELY

és

RETI butor- gyárosoknál.

MAROSVÁSÁRHELY
FŐTÉR 47-İK SZÁM.

— **A bálványosi fürdőszéken.** Kézdivásárhelyről írják lapunknak, hogy a háromszék megyei Bálványosfürdőn már is élénk fürdőszéken uralkodik. A fürdő tulajdonképpen megnyitása július 5-én, vasárnap volt, konfetticsata és tombolával összekötött táncmulatságot. A kies fekvésű fürdő, melyről a nagy regényiro is oly szépen ír, fürdőbérlet cserélt Bódó Albert torjai földbirtokos személyében, ki nagy és kényelmes átalakításokat végzett a fürdőn.

— **Egy tanár öngyilkossága.** Olasz Gyula székelyudvarhelyi ref. kollegiumi tanár e hó 3-án este 6—7 óra között Székelyudvarhelyt, a Bathyány-teren levő emeleti lakásán borzalmas módon vetett véget szenvedésének. A kiváló tanár, finom lelkű emberbarát évek óta betegeskedett. Az utóbbi időben már szanatóriumba is küldözött. Most pedig egy elkésredett pillanatban konyhakéssel nyakát elmetsette és meghalt. Vározzerte nagy a részvét a derék tanár végzetes tettevel sújtott köztestületben álló családja iránt.

— **Az egyévi önkéntesek szolgálata.** Mint a véderőutasítás kiegészítő pontját, a hivatalos lap most a következőket közli: Az egyévi önkéntes kedvezményre igényt tartó hadkötelesek önkéntes belépése a közös vagy honvédi katonasághoz csak akkor engedhető meg, ha az egyévi önkéntes kedvezményre igényt nyújtó tudományos képzettségüket bizonyítvánnyal igazolták.

— **Vándormintakiállítások a keleten.** A kamara felhívja ismétlenül a keletre exportáló vagy exportálni kívánó cégek figyelmét, hogy a magyar kir. kereskedelmi múzeum keleti vándor mintakiállítása (Anatoliába, Szibériára és Palesztinába) folyó évi szeptember hó 19-én indul meg. Készletes tájékoztatót ad a kereskedelmi múzeum export osztálya (Budapest, V. Akadémia-u. 3)

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A szembarati jótékonyaságból építeni szándékoltt gyimesibükki róm. kath. templom és plebiánia céljaira folyó éven a következő adományok folytak be: Gyimesi község táncgalamból 881 K 06 f, gyimesi község zászlóalapjából 96 K 06 f, gyimesi persely-alapból és sűrily váltásig 688 K 90 f, gyimesi mozdonyvezetők táncgalamból 233 K 96 f, E. M. K. E. adományából 250 K, Dziátkievits Jánosné 40 K, Szentpeter egyházmegeyétől 400 köntéret faanyag, Zakarias Zakine, Nagy János Balánka 1000-1000 K, Fejér István, Vass István 500-500 K, Boer János 200 K, Gáldri István 50 K, Csiky Kálmán 60 K, Nagy Kálmán, Pötsa Sándor, Éltés János, Étes Andras, Rajnik János 50-50 K, Hajdu János 30 K, Bogdán István, Tamás Gyula, Olescher Mária, Nagy Tamás, Dr. Todor Árpád, Dr. Muszka Péter, Trucza Alajos, Danél Agoston 25-25 K, Műkedvelő színtársulat 30 K, Janik Jozsef, Albert Vincez, Fazakas Ferencz 25-25 K, Köllő József 22 K, Golban Péter, Pap Andras, Sallay János, Bruszt Elek, Bernam Wolf 20—20 K, 18. sz. gyűjtőpersely 18 K 40 f, 13. sz. gyűjtőpersely 11 K, György Matild, Penzgyőri szakasz 10—10 K, László László 6-6 K, Wallner Géza, Schumann Lipót, Krüger Ede, Szírota Vilmos 5-5 K, Miklós Sándor 4 K, Kolomi Péter 3 K, Grünberg Buza, Oratoszki István 2-2 K, Kolesár Gábor, Prohászka Géza, Bruszt Gyula, Szep János, Boda Sándor, Weintraub B., Meisel Kálmán, Sitovszky József, Boga László, Palagion Mina, Johann Ehrlich 1-1 K, Blenssly József 80 f, Bórdás József, Wargowsky Mihály, Wargowsky Jozefin 60-60 f, Kiss Denes, N. N., Kristó Jancsin, Nagy Jánosné, Béres Samu, Sajgó István 50-50 f, Santa Balazs, Király István, Stante Giovanni 40-40 f, Sztójka Jozsef, Borbé Lajos 30-30 f, Bálint István, Morár Todor, Todor Ferencz, Bajkó István, Brozer Mátyásné, Szöke Dénes, Antal István, Szabó József, Hubik Albert 20-20 f, Kilitásba helyezett adományok: Herzberg Károly-fele 500 K, Csikszentmiklós egyházmegyétől papi kertünk, Csikszentmiklós községtől telekmegvásárlása. E csekély, de nagy ügyünk mozgalmában értékes adományokért fogadják a fenti összes adakozók élükön Bálint Lajos főesperes ural, kinek a mozgalom egyedülálló érdeme, halánk és köszönetünk kifejezését s buzdítást tovább is többen az összevett kis eróket nagy terünk kivételére. A róm. kath. egyházmegye tanácsa. Gyimesbükknél, 1914. május 18.

Vass István, gondnok.

— **Marokkói tudósítók.** A kereskedelmi miniszter ur a nemzetközi kereskedelemben jól ismert „Marokkó Mannesman Comp. r. t.” céget megbizta, hogy Marokkóban felállított és a jövőben felállítandó főkéjainél és ügykeiségeinél a m. kir. kereskedelmi múzeum levelezőt lássa el. A szóban forgó cég a Marokkó és Magyarország között letesztendő viszonylatból eredő forgalom könnyebb lebonyolítása céljából Fiumében főkat nyitott. A cég fumei igazgatója Reimann F. sorban személyesen felkeresi a hazai nagyobb és exportképes ipartelepeket.

— **Nincs nyár.** Juliusban vagyunk, a nyár derekában és még nincs nyár. Esős, hideg napok járnak az egész országban és a nyár egyik örömeről, a szabadban való fürdésről szó sincsen. Az évek óta megbillent természet sehogy se akar helyrebilleni. Ugy látszik, hogy az abszorbáltis, mely az élet minden vonalán uralkodik, a természetre is átragadt.

— **Az iparossegdek új munkakönyve.** A kereskedelmi miniszter körrendeletben tudatja valamennyi törvényhatósággal, hogy az új választói törvény alapján az iparossegdek (gyári munkások) munkakönyvének kiállítását — a belügyminiszterrel egyetértőleg — szabályozta. Végül megjegyzi a miniszter, hogy az iparossegdek (gyári munkások) alkalmas módon oktatóndók az iránt, hogy a jelenlegi munkakönyveknek az új minta szerint kiállított munkakönyvvel való kicserélése rájuk nézve választóügyi szempontból előnyös.

— **Automobiljáratok.** Székelyudvarhely város képviselőtestülete újabb felterjesztéssel fordult a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a már több ízben kérelmezett Csikszazreda—Székelyudvarhely és Gyergyószentmiklós—Székelyudvarhely között letesztendő, személyszállítással egybekötött automobil postajáratot engedélyezze. Minthogy a miniszter nem régen e tekintetben kedvező kijelentést tett, a kérelem remélhetőleg meghallgatásra fog találni.

Gondatlanság áldozatai. Junius 24-én Csikszentdomokoson Miklós Istvánné Anna nevű kisleánya vigyázatlanságból beleesett az Olta és ott veszett. A gondatlan szülők ellen az eljárás folyik. Ugyancsak Csikszentdomokoson junius 26-án délután Tamás Ferencz molnárnak István nevű kisfia a malom kereké alá esett és belefult az Olta.

— **Véres menyegző.** Timár István Trián gyimesközéploki lakos házában menyegző volt, mely véres veszekedéssel végződött. Nagy Károly, Nagy Mik 6s, Nagy Imre, Nagy György, Tankó Rudolf, Bartos András és Bartos János régi haragosok voltak. Erős szóváltásból a menyegzőn összeveszték és bicskával rontottak egymásnak Bartos András sulyosan, Bartos Jánost pedig életveszélyesen megebesítették, utóbbi a kézzurások okozta sebeivel a helybéli kórházba fekszik.

1611—1914. szám.

kj.

Faeladási hirdetemény.

Kozmák község eladja a község-házánál 1914. évi július hó 24-én d. e. fél 10 orakor kezdődő árverésen a Csikvármegye Kozmák községe határában levő Bojzás patakszépe nevű erdejének mintegy 20-71 k. hold területén a rendsz. gazd. üzemterv szerint kihasználásra engedélyezett lucfenyő és tölgy faállományát.

A vágás területe a csikszentkirály—kézdivásárhelyi országúttól 5 kilométerre a M. Á. V. tsnádi állomásától pedig 14 kilométerre távolban van.

A eladás tárgyát képező faállomány törzsenkénti bemérése szerint 3572 drb. 3691 m³ bruttó, 2868 m³ nettó lucfenyő és 402 drb. 148 m³ bruttó, 96 m³ nettó tölgy kereskedelmi fát tartalmaz.

Kiküldési ár 18000 korona, bánatpénz a kiküldési árnak 10%-a. Kihasználás időtartama két év.

Az árverési és szerződési feltételek az erdőbirtokos alólított képviselőjénél, továbbá a csikszentmártoni m. kir. járási erdőgondnokságnál rendelkezésre állanak. Az erdőgondnokságnál megtekinthető a részletes becsései munkálatis.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltételektől eltérnek, vagy bánatpénzzel ellátva nincsenek, figyelembe nem vétetnek; utóajánlatok el nem fogadtatnak.

Írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnökénél nyújtandók be. — A megajánlott összeg számokkal és betűkkel is kiírandó s az ajánlatban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket teljesen ismeri és magát azoknak aláveti.

Kozmáson, 1914. évi július hó 3 án.
Lőrincz János, Kajcsa József,
körjegyző. bíró.

NYOMDÁSZTANULÓNAK

felvétetik egy ügyes fiú, ki légalább a középiskola II. vagy III-ik osztályát jó sikerrel végezte

Vákár L. könyvnyomdájában, Csikszazreda.

Helybéli látkepes levelező-lapok

a legjutányosabb árban beszerezhetőek

Vákár L. könyvkereskedésében, Csikszazreda.

Szám V. 66/3—1914.

végrh.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alattirt kiküldött végrehajtó az 1909. évi XL. t. c. 59—67 §-a értelmében ezenel közbirtó teszi, hogy a Csikszazredai Kerületi Munkásbiztosító Pénztár végrehajtójának javára 3881 korona 40 fillér járulékos tartozás és járulékos erejéig 1914. évi június hó 10-én foganatosított közzagaztatási végrehajtás után lefoglalt és 6400 korona — illére becsült következő ingóságok u. m.: 1500 drb. fenyő-deszka, 1 drb. 12-6s lokomobil felszerelésével nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek hivatalból Borszék községben végrehajtott szenedői iroda helyiségében leendő eszközésére 1914. évi augusztus hó 5 és augusztus hó 19-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz venni szándékozik ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az 1909. évi XL. t. c. 63—64. §-a értelmében azok az ingóságok, melyeknek értéke 100 koronát megem halál, becsértékén alul is mindjárt feltétlenül elfognak adatni: 100 koronát meghaladó értékű egyes ingóságok pedig csak akkor, ha a becsérték legalább háromnegyed része megígértek. A második árverés azonban az ingóságok különbözőség nélkül a becsérték háromnegyedén alul is, a legtöbbet igénykő készpénzfizetés mellett mindenestre eladtnak.

Kelt Csikszazreda, 1914. évi július hó 8-án.

VITOS FERENCZ,
végrehajtó.

Sz. 855—1914. végrh.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a csikszazredai kir. járásbírósnak 1914. évi V. 336. számú végzése következtében dr. Kovács Györgyfas ügyvéd által képviselt Deak Elek javára 281 korona 10 fillér s járulékos erejéig 1914. évi március hó 5-én foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és fel-foglalt és 890 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: juhok, kecskék, szekerek, ló és tehén és szena nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csikszazredai kir. járásbírósnak 1914. évi V. 336. számú végzése folytán 281 korona 10 fill. tőkekövetelés, ennek 1913. évi július hó 15. napjától járó 5%-a kamatai, 1/2%-a váltódíj és eddig összesen 110 korona 55 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig Csikszazredai végrehajtást szenedői lakásán leendő megtartására 1914. évi július hó 17-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozik ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igénykő, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az előfoglalt ingóságokat mások is le és előfoglaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszazreda, 1914. évi június hó 30-ik napján.

Molnár Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

ŐSZI TRÁGYÁZÁS!
THOMASSALAK
A legjobb és legelősebb foszforos trágya! Óvakodjunk a hamisításoktól! Csak akkor valódi, ha ilyen szakban van és eredeti ólomzár van rajta. Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!

KALMÁR VILMOS
a Thomassalaphafabrikén Berlin, vezérképviseleje
Budapest, VI., Andrássy-út 49.
Különösen a jelenlegi rendkívül olcsó árakra figyelmeztetjük a vásárlókat.

13—20

AUTOMOBILOK

keveset használtak eladók. Magyarországon legnagyobb választékban 150—200 darabig állandóan rendelkezésre áll, fuvarozásra, városi és tura-használatra, nyitott és csukott autók, valamint autobuszok és teher-automobilok minden célra, mindenféle gyártmányu legutolsó típusokból állandó kiállítás 1000 koronától feljebb minden árban.

Keveset használt gumik és felszerelések.
Budapest, VI., Liszt-Ferencz tér 3. sz.
Telefon 149—62.
FEKETE SÁNDOR.
14—24

JOHANN MARIA FARINA
GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányai az egyedül valódi kölniviz, kölniviz-szappan és puder minden jobb drogueriában, illatszer- és gyógytárban kaplatók.

Ügyeljünk a pontos címre: JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.
Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

Csikszazredában kapható **FEKETE VILMOS** illatszertárában.
Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán, Budapest, VIII. kerület.

3—35

Pályázati hirdetés.

A csikszeredai kerületi munkásbiztosító pénztár az országos pénztárnak 4463—1914. szám alatt kelt hozzájárulásával szervezett uzvölgyi orvosi állásra pályázatot hirdet.

Az állás körzete az erdélyi fakereskedelmi részvénytársaság Uzvölgyi telepére terjed ki s a pénztár részéről 3600 korona fizetéssel s 360 korona fuvarátalánnyal van javadalmasva.

A pénztári orvos a kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósága és az Országos Orvos Szövetség csikmegyei fiókját alkotó pénztári orvosok kiküldött bizottsága által megállapított és most felsőbb jóváhagyás alatt álló szolgálati, fegyelmi és illetmény szabályzat alapján szerződik a pénztárral s azoknak határozmányait kötelezőknek ismeri el.

A pénztári orvosnak a biztosításra nem kötelezett tisztviselők részére teljesítendő orvosi magánykorlat után némi mellékjövedelemre is számíthat.

Az uzvölgyi kis kórháznak kezelése a pénztári orvos kötelességei közé tartozik.

Az uzvölgyi telep napsütéses, szép, egészséges, pormentes levegőjű, haldus patakok és óserdők által határolt völgyben fekszik s igen alkalmas olyan orvos részére, aki még munkaképes, de talán koránál vagy szolgálati éveivel fogva a túlfeszített munkát már nem bírja, a természet szépségeiben örömet leli s a városi zajos életet 8—10 évre nyugodalmasabb, rendez, de nem túlfeszített munkakörrel óhajta feleleselni.

Bárminemű más az állást illető közelebbi részletre vonatkozólag a pénztári főorvosi hivatal (címezett és bementesített boríték beküldése ellenében) szívesen ad felvilágosítást.

A pályázati kérvények folyó évi július hó 26-ig déli 12 óraig alantí pénztár igazgatóságához kiüldendők be a pályázó részéről azon határozott kötelezettség kijelentésével, hogy az állást a választástól számítva negy hét alatt elfoglalja.

Csikszereda, 1914. évi június 25-én.
Merza Rezső s. k., Józsa Géza s. k.,
elnök 2-2 igazgató.

H I R D E T É S E K

olesó árszámitás
mellett közöltet-
nek s felvétetnek
a kiadóhivatalban.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Allein echter Balsam
aus der Schützengilde Röhritsch des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Saurbrunn

Utolérhetetlen hatású tüdő- és mellbetegségeknél, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyuladást, rekedtséget és gégegyógyulást megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatású gyomorgörcs és kolika ellen. Gyógyhatásu aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitűnően bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbiznál, valamint az összes száj- és fogbetegségek, bülfogás ellen, megszünteti a szájt vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatású pántlikagilisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelest, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kúttést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Írjunk: Thierry A. Órangyal-gyógytárának Pregrada, Rohitsch mellett.

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy sepcialüveg 560 korona. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny arengedmény!

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcsé.

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat leggyakrabban felelegessé tesz. Használatos gyerekeknyas noknél fájó enlök, tejmegindítás, rekedés, emlékeményedés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, csontszu, íckélyek, ütés, szarás, lóvás, vágás vagy zúródás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatásu szer. Időgen testek olávtítására mint: üveg, szálla, por, seret, túske stb. kinővesek, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, fereg, rothadás, köröngyulés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknél előforduló fülfevésnél, verléseknel, fülfoljánál, valamint kipalás esetén esecsemőknel stb. kitűnő hatású.

2 tégely ára K. 360 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapesten kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszer-tárában. Nagyban: Thaimayer és Seiz, Kochmeister Utodai, Radanovits Testvérek drogueriákban Budapesten kapható. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül:

Thierry A. Órangyal gyógyszer-tárából, Pregrada, Rohitsch mellett.

VÁKÁR L., CSIKSZEREDÁBAN KÖNYVNYOMDA, KÖNYV-, PAPIR- ÉS ÍRÓSZERKERESKEDÉS

Elvállal mindennemű könyvnyomdai munkákat, u. m.: báli meghívókat, falragaszokat, eljegyzési kártyákat, esküvői meghívókat, gyászlapokat, névjegyeket, röpiratokat, folyóiratokat. Nagy raktár egyházi, ügyvédi és közséigi nyomtatványokból. Szép választék finom irodai fehér-, fogalmi és miniszter papirokban, ugyszintén levélpapírok és borítékok, gyászszegélyű, és más színekben, diszdobozokban és mappákban, valamint finom irodai Anthracyn, kék, piros és zöld téntra, tusek, kitűnő pecesétviaszok, írónok, tollak, tollszárak, törlőgumik, iskolai füzetek, rajzszekők, hegedük és hegedüvonók, lurok, rajzpapírok, rajzfüzetek, könyvek stb. cikkekben.

